

САВЕЗ САМОСТАЛНИХ СИНДИКАТА СРБИЈЕ

А Н А Л И З А
СПРОВОЂЕЊА СОЦИЈАЛНО-ЕКОНОМСКОГ
СПОРАЗУМА ЗА 2011. ГОДИНУ

Београд,
децембар 2011. године

С а д р ж а ј:

	Страна
Увод.....	2
1. Подстицање производње и отварање нових радних места	2
2. Снабдевање тржишта по стабилним ценама.....	3
3. Подстицање развоја пољопривредне производње.....	4
4. Оснивање Развојне банке.....	6
5. Повећање износа неопорезивог дела зараде.....	6
6. Давање предности домаћим предузећима приликом јавних набавки.....	7
7. Повезивање стажа осигурања.....	7
8. Овера здравствених књижица.....	9
9. Колективни уговори.....	10
9.1. Општи колективни уговор.....	10
9.2. Посебни (грански) колективни уговори.....	10
10. Минимална зарада.....	13
11. Достављање нацрта закона Социјалноекономском савету.....	13
Закључак.....	14
ПРИЛОГ:	
Табела 1: Програм о распореду и коришћењу средстава планираних Законом о буџету Републике Србије за 2011. годину за повезивање стажа уз задуживање	15
Табела 2: Основни макроекономски индикатори – зараде и запосленост (април – октобар 2011)	16
Табела 3: Индекси потрошачких цена (април – октобар 2011)	17
Табела 4: Основни макроекономски индикатори	18

Увод

Влада Републике Србије, Унија послодаваца Србије, Савез самосталних синдиката Србије и УГС „Независност“, дана **29. априла 2011. године, закључили су Социјално-економски споразум за 2011. годину** (у даљем тексту: Споразум).

Учесници Споразума обавезали су се да ће заједничким деловањем у 2011. години: 1) створити услове за привредни раст кроз унапређење пословног амбијента и повећање конкурентности српске привреде, уз очување запослености и макроекономске стабилности; 2) користи економског напретка учинити доступним свим грађанима, уз обезбеђење веће заштите законских права свих учесника на тржишту; 3) спроводити мере усмерене на повећање привредне активности и заштиту социјално угрожених категорија становништва, свесни финансијских могућности и капацитета утврђених Буџетом; 4) спроводити реформе неопходне за успешну реализацију процеса европских интеграција у 2011. години, а имајући у виду реалне могућности привреде за имплементацију потребних реформи.

Надлежни органи Савеза самосталних синдиката Србије, редовно прате спровођење Социјално-економског споразума за 2011. годину.

1. Подстицање производње и отварање нових радних места

Влада Републике Србије, тачком 1 Споразума, обавезала се на:

„Доношење конкретних мера за подстицање производње улагањем у приоритетне секторе у висини од 35,4 милијарде динара и одобравање преко 17,7 милијарди динара кредитних средстава Фонда за развој, као и 4,6 милијарде динара за отварање нових радних места домаћим и страним послодавцима.”

Влада Републике Србије, на седници одржаној 12. маја 2011. године, донела је **Уредбу о подстицању запошљавања¹**, којом се утврђују услови и начин остваривања права послодаваца из приватног сектора на **субвенционисање одређеног дела обрачунатог пореза на зараде и доприноса за пензијско и инвалидско осигурање** ради подстицања запошљавања.

¹ Уредба о подстицању запошљавања објављена је у „Службеном гласнику Републике Србије“ број 32, од 13. маја 2011. године.

У складу са овом Уредбом, послодавац из приватног сектора (реч је о послодавцу који послује са више од 50% приватног капитала):

1) који запосли на неодређено, односно одређено време лице које најмање шест месеци без прекида пре запошљавања није било у радном односу, под условом да, почев од 31. марта 2011. године, није смањено број запослених, остварује право на **субвенционисање износа 30%** обрачунатог пореза на зараде и укупног доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, у периоду од 12 месеци од дана новог запошљавања, односно у периоду док траје радни однос на одређено време незапосленом лицу;

2) који запосли на неодређено, односно одређено време лице **млађе од 30** година, или **старије од 45 година**, које најмање шест месеци без прекида пре запошљавања није било у радном односу, под условом да почев од 31. марта 2011. године, није смањено број запослених, остварује право на **субвенционисање укупног износа** обрачунатог пореза на зараде и укупног доприноса за пензијско и инвалидско осигурање (100%), у периоду од 12 месеци од дана новог запошљавања, односно у периоду док траје радни однос на одређено време незапосленом лицу.

Послодавци не могу смањивати број запослених током периода субвенционисања пореза и доприноса у односу на број запослених који су имали на дан 31. март 2011. године, увећан за број новозапослених лица.

У случају да током коришћења субвенције за порез и допринос за новозапослена лица послодавац смањи број запослених у односу на број запослених на дан 31. март 2011. године увећан за број новозапослених лица за које остварује субвенцију, губи право на субвенцију при чему, у случају када је субвенција коришћена за више новозапослених лица, прво губи субвенцију за оног новозапосленог са којим је раније засновао радни однос. У том случају послодавац је дужан да плати износ пореза и доприноса који би иначе платио да није користио субвенцију, валоризован применом индекса потрошачких цена, у року од 30 дана од дана смањења броја запослених.

Влада Републике Србије, на седници одржаној 19. маја 2011. године, усвојила је **Националну стратегију запошљавања за период 2011 – 2020. године**, којом се утврђује политика запошљавања, циљеви и приоритети до 2020. године. Раст запошљавања у овом периоду зависиће од повећања броја и квалитета радних места. **Подршка страним директним инвестицијама и извозно оријентисаним програмима** су мере које треба да буду посебно подржане у циљу стварања услова за отварање нових радних места.

2. Снабдевање тржишта по стабилним ценама

Влада Републике Србије, тачком 2 Споразума, обавезала се на:

„Снабдевање тржишта по стабилним ценама најзначајнијим животним намирницама (брашно, млеко, месо, уље, шећер и др.) и енергената, с тим да ће Влада интервенисати у случају нарушавања односа између тржишних цена ових производа и зарада запослених”

Раст цена животних намирница континуиран је и након закључивања Споразума

Талас поскупљења, започет почетком године, настављен је у периоду до септембара, тако да је Савез самосталних синдиката Србије јавно најоштрије протествовао због даљег урушавања и онако тешког материјалног и социјалног положаја запослених и свих осталих грађана у Републици Србији. Дошло је до поскупљења основних животних намирница (меса, шећера, млека, уља, воћа и др.), као и комуналних и других услуга. Посебно забрињава најављено поскупљење енергената.

Стопа раста цена у јулу 2011. године у односу на исти месец 2010. године износи 12,1%, док су цене основних прехранбених производа повећане преко 30 одсто.

Потрошачке цене у августу 2011. године, у односу на исти месец 2010. године, повећане су за 10,5%, највећи раст цена забележен је код фиксне телефоније и код цене школских књига - уџбеника.

3. Подстицање развоја пољопривредне производње

Влада Републике Србије, тачком 3 Споразума, обавезала се на:

„Подстицање развоја пољопривредне производње доношењем целовитог аграрног плана до краја маја, који укључује систем субвенција усмерен на повећање приноса и виши степен финализације производа, измену аграрне структуре и улагање у развој сточарства, посебно у неразвијеним подручјима земље.”

Уредба о подстицању пољопривредне производње путем кредитне подршке кроз субвенционисање дела каматне стопе у 2011. години (у даљем тексту: Уредба)², донета је на седници Владе Републике Србије од 13. маја 2011. године.

² Уредба о подстицању пољопривредне производње путем кредитне подршке кроз субвенционисање дела каматне стопе у 2011. години, објављена је у „Службеном гласнику РС“ број 33, од 17. маја 2011. године.

У вези са подстицањем пољопривредне производње донет је већи број подзаконских аката, као што су: Уредба за коришћење подстицајних средстава за подизање производних засада воћака, винове лозе и хмеља за 2011. годину ("Сл. гласник РС" бр. 39/2011); Уредба о коришћењу подстицајних средстава за подршку развоју органске производње за 2011. годину

Доношење Уредбе има за циљ наставак одобрења кредита корисницима из области пољопривреде под повољнијим условима у односу на тржишне. Субвенционисање кредита корисницима у сектору пољопривреде постоји од 2004. године.

Самом Уредбом утврђују се обим, општи услови и начин остваривања права на кредитну подршку кроз субвенционисање дела каматне стопе коју банке наплаћују корисницима кредита. Кредитна подршка користи се за развој сточарства, ратарства, воћарства, виноградарства и повртарства, за инвестициона улагања у пољопривредну механизацију и опрему и за инвестициона улагања у пољопривредне објекте. Са друге стране, ова кредитна подршка може се користити и за рефинансирање кредита из области пољопривреде који су одобрени према ранијим Уредбама.

Право на коришћење субвенционисаних кредита имају:

а) физичко лице – носилац комерцијалног породичног пољопривредног газдинства осим физичког лица које је привремено носилац пољопривредног газдинства,

б) предузетник, и

в) правно лице.

Наведена лица имају право на коришћење кредитне подршке ако:

1) су уписана у Регистар пољопривредних газдинстава и налазе се у активном статусу;

2) су измирила доспеле обавезе по основу кредита одобрених по ранијим Уредбама;

3) испуњавају посебне услове и за одређене намене утврђене програмима, ако је корисник предузетник или правно лице.

Банка и корисник субвенционисаног кредита закључују уговор о кредиту под следећим условима:

а) да рок отплате кредита буде највише три године;

б) да се кредит одобрава и исплаћује у динарима;

в) да ефективна каматна стопа на годишњем нивоу не може бити већа од референтне каматне стопе Народне банке Србије увећане за два процентна поена, осим за кредите са роком отплате до једне године код којих ефективна каматна стопа на годишњем нивоу не може бити већа од референтне каматне стопе Народне банке Србије увећане за три процентна поена;

г) да корисник плаћа фиксну каматну стопу на неотплаћени део кредита од 8% на годишњем нивоу у периоду отплате кредита;

д) да банка врши наплату кредита у месечним, тромесечним, полугодишњим или годишњим ануитетима, у складу са планом отплате који чини саставни део уговора о кредиту;

("Сл. гласник РС" бр. 49/2011); Уредба о мерама за спречавање неблаговременог измиривања новчаних обавеза јавног сектора према привредним субјектима ("Сл. гласник РС" бр. 80/2011); Уредба о коришћењу подстицајних средстава за развој сточарства у сарадњи са јединицама локалне самоуправе у 2011. години ("Сл. гласник РС" бр. 56/2011, 74/2011 и 82/2011) и друге.

ђ) да на захтев корисника кредита чији је рок отплате три године, банка одобрава одложени рок враћања главнице до једне године који се укључује у рок отплате кредита.

Банка може одобрити превремену отплату кредита без права на накнаду трошкова превремене отплате. Обавезно је закључење полисе осигурања предмета кредита на минимални обим покрића, а који обезбеђује да је осигурани предмет кредитирања заштићен од ризика који по својој природи могу довести до уништења предмета кредитирања.

Ако се утврди да кредит није наменски искоришћен или је делимично наменски искоришћен, проглашава се доспелим тако што се целокупна главница, припадајућа редовна камата и затезна камата за цео период коришћења кредита наплаћују од корисника.

Захтеви за одобрењем субвенционисаних кредита у сектору пољопривреде поднети за време важења ранијих Уредби, решавају се по сада важећој Уредби.

4. Оснивање Развојне банке

Влада Републике Србије, тачком 4 Споразума, обавезала се на:

„Подришку извозно оријентисаним секторима српске привреде, кроз оснивање Развојне банке, до краја године;”

Развојна банка није основана

Развојна банка требала би да помогне оживљавању привреди и отварању нових радних места, односно решавању два најважија питања: реиндустријализације земље и незапослености.

5. Повећање износа неопорезивог дела зараде

Влада Републике Србије, тачком 6 Споразума, обавезала се на:

„Дефинисање предлога за повећање износа неопорезивог дела зараде, до краја јуна, уз сагласност Социо-економског савета;”

Износ неопорезивог дела зараде није повећан

6. Давање предности домаћим предузећима приликом јавних набавки

Влада Републике Србије, тачком 7 Споразума, обавезала се на:

„Давање предности домаћим предузећима приликом јавних набавки, у складу са законским прописима.”

Постоји одређени број примера који указују да Влада не поштује преузету обавезу у погледу давања предности домаћим предузећима приликом јавних набавки. Као пример можемо навести да је посао на јавном тендеру за ремонт 10 електромоторних локомотива, који су расписале Железнице Србије добила фирма из Хрватске, која чак није ни специјализована за послове овакве врсте, а не домаће предузеће (МИН Локомотиве Ниш).

Председнику Владе Републике Србије и министру за инфраструктуру и енергетику, указано је на овај случај.

На овај проблем указано је и на Седници СЕС-а одржаној 30. маја 2011. године.

Други пример, који је индиректно везан за ову проблематику је случај фабрике „Застава оружје,” где су запослени били ступили у штрајк.

7. Повезивање стажа осигурања

Влада Републике Србије, тачком 8 Споразума, обавезала се на:

„Повезивање стажа осигурања уплатом доприноса за ПИО за период од 1. јануара 2004. до 31. децембра 2010. године, из средстава Буџета за 2011. годину”

Закључивањем Социјално-економског споразума за 2011. годину, Влада Републике Србије, поред осталог, преузела је обавезу да се **омогући повезивање стажа осигурања уплатом доприноса за ПИО за период од 1. јануара 2004. године до 31. децембра 2010. године, из средстава Буџета за 2011. годину** (тачка 8. Споразума).

Влада Републике Србије, на седницама одржаним 17. фебруара 2010. и 21. априла 2011. године, донела је Закључке о повезивању стажа осигурања.

Закључцима Владе, предвиђена су два начина повезивања стажа, и то:

- 1) уплатом неизмирених обавеза на терет Буџета, и
- 2) закључивањем уговора о задуживању.

Субјекти на које се односи повезивање стажа **уплатом неизмирених обавеза су:**

а) привредно друштво и остали облици организовања који послују са више од 50% државног капитала;

б) предузеће/привредно друштво које се налази у поступку припреме за приватизацију;

в) субјект приватизације који се налази у поступку приватизације.

Привредни субјекти на које се односи повезивање стажа **закључивањем уговора о задуживању су:**

а) привредно друштво које је приватизовано у складу са Законом о својинској трансформацији („Сл. гласник РС“, бр. 32/97 и 10/01);

б) субјект приватизације код којег је закључен уговор о продаји капитала, односно имовине, а који се налази у поступку контроле извршења уговорних обавеза купца;

в) привредно друштво код којег је закључен уговор о продаји капитала, односно имовине, а код којег су истекли рокови у којима Агенција за приватизацију контролише извршење уговорних обавеза купца.

Привредни субјекти код којих се повезивање стажа врши **закључивањем уговора о задуживању, обавезу по основу повезивања стажа измириће у року од четири године, уз грејс период од једне године, са каматом у висини есконтне стопе Народне банке Србије, почев од истека једне године од дана преноса средстава Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање до дана измирења обавезе привредног субјекта по основу повезивања стажа.**

При закључивању уговора о задуживању ради повезивања стажа, привредни субјекти су у обавези да Министарству финансија доставе једно од следећих средстава обезбеђења: **хипотеку на непокретности или трасирану меницу авалирану од стране пословне банке.**

За спровођење Закључка Владе о повезивању стажа осигурања, дана 8. марта 2011. године, донете су:

- Процедура о начину регулисања неуплаћених доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за поједине привредне субјекте на терет средстава буџета Републике Србије; и
- Процедура о начину регулисања неуплаћених доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за поједине привредне субјекте задуживањем.

На основу Закључка о повезивању стажа осигурања, који је Влада Републике Србије донела 17. фебруара 2010. године, до данас стаж осигурања повезан је за око 100.000 радника.

Савез самосталних синдиката Србије својим дописом од 16. маја 2011. године, обратио се Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, са захтевом да му достави податке о броју лица којима је потребно извршити повезивање радног стажа, потребним финансијским средствима, као и податак докле се стигло у реализацији Закључка о повезивању стажа осигурања.

Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање, својим дописом од 24. маја 2011. године, поред осталог, обавестио је Савез самосталних синдиката Србије да у 2011. години, „није вршено повезивање стажа уплатом неизмирених обавеза по основу доприноса за пензијско и инвалидско осигурање из средстава буџета за 2011. годину“.

У оквиру Закључка о повезивању стажа осигурања, Влада Републике Србије усвојила је „Програм о распореду и коришћењу средстава планираних Законом о буџету Републике Србије за 2011. годину, за повезивање стажа уз

задуживање.“ Списком је обухваћено 18 привредних субјеката и 3.484 запослених, а износ средстава потребних за измирење доспелих обавеза по записнику Пореске управе износи 457,7 милиона динара, уз напомену да у току буџетске године може да дође до измене датог списка привредних субјеката, односно укључивање нових привредних субјеката који испуне услове за повезивање стажа у 2011. години. Поменути Програм о распореду и коришћењу средстава, дајемо у прилогу ове информације (табела 1).

Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање, уз поменути допис, Савезу самосталних синдиката Србије доставио је „Преглед стања по поднетим захтевима за повезивање стажа на терет буџета Републике Србије и са задуживањем на дан 31.12.2010. године“.

До сада уочени проблеми у повезивању стажа осигурања су:

1) повезивање стажа осигурања у фирмама код којих је отворен **аутоматски стечајни поступак**;

2) повезивање стажа осигурања у фирмама код којих је **завршен стечајни поступак** (не постоји стечајна маса за повезивање стажа осигурања).

Предлажемо да се Закључак Владе Републике Србије о повезивању стажа осигурања допуни у смислу да обухвати и запослене у фирмама са аутоматским стечајним поступком и у фирмама где је стечајни поступак завршен.

Запослени у овим фирмама захтев за повезивање стажа осигурања директно би подносили Фонду за пензијско и инвалидско осигурање.

8. Овера здравствених књижица

Влада Републике Србије, тачком 8а Споразума, обавезала се на:

„Оверу здравствених књижица свим лицима која су у радном односу, (платили су здравствено осигурање за текући период, имају дуг за претходни период), у складу са Законом;”

Обавеза извршена седам месеци након закључивања Споразума

Правилник о изменама и допунама Правилника о исправи о здравственом осигурању и посебној исправи за коришћење здравствене заштите донет је 19. октобра, објављен је 25. новембра, а ступио је на снагу 3. децембра 2011. године.³

Према члану 16ј овог Правилника:

³ „Службени гласник РС“ број 89/11

„За осигурана лица за која допринос за обавезно здравствено осигурање није редовно измириван до 9. августа 2011. године, здравствена књижица, потврда, односно картица овераваће се под условом да је обвезник уплате доприноса започео са измиривањем доприноса за обавезно здравствено осигурање и наставио са њиховим редовним и континуираним измирењем... Рок на који се врши овера здравствене књижице, потврде, односно картице у смислу овог члана је – 3 месеца.“

9. Колективни уговори

9.1. Општи колективни уговор

Влада Републике Србије, тачком 9 Споразума, обавезала се на да ће:

„По истеку важећег Општег колективног уговора, иницираће се преговори о садржини новог”

Први састанак преговарачких тимова Савеза самосталних синдиката Србије, УГС „Независност“ и Уније послодаваца Србије, **поводом закључивања новог Општег колективног уговора**, одржан је дана 13.05.2011. године, у Палати „Србија“. На састанку нису присуствовали представници Министарства рада и социјалне политике, иако им је упућен позив за састанак.

Званични преговори о закључењу Општег колективног уговора требали су да отпочну састанком преговарачких тимова који је заказан за **30. мај 2011. године**. Полазна основа за преговоре требала је да буде Општи колективни уговор потписан 29. априла 2008. године, са припадајућим анексима.

Није дошло до наставка активности у вези са закључивањем Општег колективног уговора.

9.2. Посебни (грански) колективни уговори

Влада Републике Србије, тачком 10 Споразума, обавезала се на:

„Примену закључених колективних уговора, доношењем одлуке о проширеном дејству.”

Послодавци, тачкама 2 и 3, и синдикати, тачкама 4 и 5 Споразума, обавезали су се на:

„Поштовање закључених колективних уговора;” и

„Закључивање посебних колективних уговора у областима метала, хемије и неметала и угоститељства, до краја јуна, а до краја године окончати преговоре за остале колективне уговоре;”

Није закључен ниједан посебан (грански) колективни уговор

У 2011. години вођени су преговори око закључивања већег броја посебних колективних уговора, међутим ни један није закључен након закључивања Спразума.⁴

- Није закључен колективни уговор у **области металске индустрије**. Самостални синдикат металаца Србије и Синдикат металаца „Независност“, као репрезентативни синдикати у грани, усагласили су у мају месецу 2011. године текст Посебног колективног уговора за металску индустрију Србије са Унијом послодаваца Србије, која ни до данашњег дана није потписала поменути усаглашени текст колективног уговора;

- Није дошло до закључивања колективног уговора у **области хемије и неметала Србије**. Нацрт колективног уговора прихваћен од стране радне групе одбачен је од стране вишег органа Уније послодаваца Србије у тарифном делу, везаном за надокнаду трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора;

- Пре четири године, постојао је усаглашен нацрт Посебног колективног уговора Синдиката **текстила, коже и обуће**, са Уједињеним гранским синдикатом „Независност“, који је достављен Унији послодаваца. Међутим, због објективних и субјективних околности, до потписивања уговора није дошло. У марту 2011. године, упућен је допис Унији послодаваца како би се приступило реализацији закључивања наведеног колективног уговора. До сада, није добијен никакав одговор на последњу, наведену писмену иницијативу. Други изражен проблем у грани текстила, коже и обуће јесте што се исплата минимална зарада не поштује чак ни у великим предузећима.

- У **области графичке, издавачке и информативне делатности Србије**, одбор Синдиката сагледава потребу закључивања три посебна колективна уговора и то за: 1) радио - дифузију, 2) издавачку делатност, и 3) графичку делатност. За радио-дифузију, према наводима Одбора, не постоји репрезентативан саговорник, док закључивање колективног уговора за издавачку и графичку делатност, није у изгледу.

⁴ У децембру 2010. године закључен је Посебан колективни уговор за грађевинарство и индустрију грађевинског материјала Србије („Сл. гласник РС”, број 1/11) и у фебруару 2011. године Посебан колективни уговор за делатност пољопривреде, прехранбене, дуванске индустрије и водопривреде Србије („Сл. гласник РС”, број 11/11)

- **У области друмског и градског саобраћаја**, не постоји репрезентативан саговорник. Ради разрешења наведеног проблема, у току је организација добровољног удружења друмског и градског саобраћаја при Пословном удружењу „Србија транспорта“. Тек по решавању овог питања, могуће је предузети друге кораке у циљу утврђивања посебног колективног уговора.

- За **индустрију прераде дрвета** није могуће закључити посебан колективни уговор, јер са стране послодаваца не постоји саговорник.

Када су у питању јавна предузећа у области шумарства „Србијашуме“ и „Војводинашуме“, постоје закључени колективни уговори.

- Грана **угоститељства и туризма Србије** је имала закључен Посебан колективни уговор, коме је важност још пре потписивања Социјално-економског споразума, истекла. У садашњој фази преговора, послодавци одбијају да се у колективни уговор унесу тарифни ставови везани за плате и друга питања запослених, односно сматрају да то не треба да буде предмет преговора.

- **У области трговине**, одбор Синдиката настоји да претходно дође до закључивања појединачних колективних уговора са значајним трговинским системима, а тек потом ће се ићи на утврђивање елемената за посебан грански уговор. Закључени су појединачни колективни уговори са „Делезом“, „Меркатором“, „Идеом“, а у току су преговори са „Метроом“ и још неким другим трговинама.

- **У области енергетике и петрохемије**, за поједина јавна предузећа „Србија гас“ и др., постоје закључени колективни уговори на нивоу јавних предузећа, али за енергетику као грану не постоји посебан колективни уговор и поред настојања последњих пет година. Ни једно министарство не жели да преузме обавезу потписивања наведеног уговора.

(До приватизације Нафтне индустрије Србије, сектор енергетике је највећим делом био у јавном-државном власништву, међутим, након споразума са „Гаспром нет“ јавља се и веома значајан удео приватног сектора).

- **У области комуналне делатности**, не постоји Посебан (грански) колективни уговор. Иако је као претежан послодавац, у преговорима наступало Министарство животне средине, рударства и просторног планирања, до закључења наведеног гранског колективног уговора, још није дошло.

- **У области предшколског образовања**, је проблем што је за организовање ове области надлежно ресорно министарство, а сектор се финансира из средстава локалне самоуправе, те и поред тога што је од стране Синдиката поднет предлог колективног уговора, исти није усвојен.

10. Минимална зарада

Влада Републике Србије, тачком 11 Споразума, обавезала се на:

„Повећање висине минималне зараде, без пореза и доприноса са садашњих 95,00 динара (нето) на 102,00 динара (нето) по радном часу за период јун- децембра 2011. године.”

Од 1. јуна 2011. године, минимална зарада, без пореза и доприноса, за просечно **174 радна часа** месечно, износи **17.748,00 динара**.

11. Достављање нацрта закона Социјалноекономском савету

Влада Републике Србије, тачком 16 Споразума, обавезала се на:

„Достављање свих нацрта закона и предлога других прописа од значаја за економски и социјални положај запослених и послодаваца, Социјално-економском савету, пре него што их разматра и усваја Влада;”

Ниједан нацрт закона није достављен Социјално-економском савету

Након закључивања Споразума ни један нацрт закона није достављан Социјалноекономском савету Србије на разматрање.

Између осталих, поменућемо следеће законе који су донети након закључивања споразума, и то:

- 1) Закон о изменама и допунама Закона о здравственом осигурању⁵
- 2) Закон о изменама и допунама Закона о здравственој заштити⁶
- 3) Закон о парничном поступку⁷
- 4) Закон о комуналним делатностима⁸
- 5) Закон о јавно-приватном партнерству и концесијама⁹
- 6) Предлог закона о изменама и допунама Закона о платама у државним органима и јавним службама.

Неким од наведених закона значајно су умањена права запослених, односно знатно је сужена једне од основних функција синдиката као „самосталне, демократске и независне организације запослених...”

⁵ „Службени гласник РС“, број 57/11

⁶ „Службени гласник РС“, број 57/11

⁷ „Службени гласник РС“, број 72/11

⁸ „Службени гласник РС“, број 88/11

⁹ „Службени гласник РС“, број 88/11

Према члану 9. Закона о изменама и допунама Закона о здравственом осигурању, **под повредом на раду не подразумевају се професионална оболења, као и повреде при доласку, односно повратку с посла.**

У члану 85. став 1. Закона о парничном поступку прописано је да **странке** могу да предузимају радње у поступку **лично** или преко **пуномоћника**, који мора да буде **адвокат**. У ставу 2. истог члана прописано је да изузетно од става 1. овог члана, **пуномоћник правног лица** може бити **дипломирани правник са положеним правосудним испитом, који је стално запослен у том правном лицу.**

Савез самосталних синдиката Србије, 9. септембра 2011. године поднео је Амандман на члан 85. Предлога Закона о парничном поступку, у смислу да: „странку у поступку може заступати и представник организације чија је странка члан“ међутим, исти није прихваћен.

Закључак

Социјално-економски споразум за 2011. годину, закључен дана 29. априла 2011. године, између Владе Републике Србије, Уније послодаваца Србије, Савеза самосталних синдиката Србије и УГС „Независност“, **није испунио очекивања његових потписника**, а у првом реду синдиката.

Негативну оцену о реализацији социјално-економског споразума за 2011. годину, између осталих, заснивамо на следећим чињеницама: није дошло до повећања стопе запослености, односно смањења стопе незапослености, раст цена основних животних намирница углавном био је континуиран, није основана Развојна банка, није повећан неопорезиви део зараде, нису отклоњени одређени проблеми у повезивању стажа осигурања, акт о овери здравствених књижица донет је тек након седам месеци од закључивања Споразума, нису започели преговори о закључивању новог Општег колективног уговора, није закључен ни један посебан (грански) колективни уговор и ниједан нацрт закона није достављен нити разматран на Социјално-економском савету.

Социјално-економски споразум за 2011. годину, као и слични споразуми закључивани претходних година (на пример Споразум о даљем развоју социјалног дијалога, потписан 30. јануара 2009. године) био је споразум изневерених очекивања.

Табела 1.

**ПРОГРАМ О РАСПОРЕДУ И КОРИШЋЕЊУ СРЕДСТАВА ПЛАНИРАНИХ
ЗАКОНОМ О БУЏЕТУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ЗА 2011. ГОДИНУ
ЗА ПОВЕЗИВАЊЕ СТАЖА УЗ ЗАДУЖИВАЊЕ**

Ред. број	Назив и седиште привредног субјекта	Износ средстава потребних за измирење доспелих обавеза по записнику Пореске управе	Број запослених
1.	Акционарско друштво за производњу ауто делова „Слога“, Нова Варош	1.430.934,00	88
2.	Акционарско друштво „Ханпласт“ Владичин Хан	2.065.287,53	63
3.	Акционарско друштво Фабрика омотног папира и амбалаже „Владичин Хан“, Владичин Хан	139.351.502,85	740
4.	Хотелско туристичко акционарско друштво „Слога“, Ваљево	11.198.472,80	158
5.	Монтерско-инсталатерско и металопрерађивачко предузеће „Змај“ АД, Смедерево	5.392.119,08	172
6.	Привредно друштво „Протурс“ АД, Прокупље	5.628.599,16	56
7.	ДОО „Лола“ Ливница црне металургије и производња процесне опреме и машина, Београд	121.765.457,47	520
8.	Акционарско друштво гумарска индустрија „Гуминс“, Нови Сад	5.369.958,84	75
9.	Акционарско друштво за производњу и промет намештаја „Напредак“, Пожега	66.055.886,27	318
10.	Акционарско друштво за производњу и промет отковака „Застава Ковачница“, Крагујевац	31.469.330,88	354
11.	Акционарско друштво „Митекс“ индустрија санитетског материјала, Бачка Топола	15.565.216,89	211
12.	Пољопривредна производња „Војводина“ АД, Сомбор	4.038.416,42	62
13.	Акционарско друштво конфекција „Жељезничар“, Суботица	6.403.115,36	124
14.	Акционарско друштво „Кавим Рашка“, Рашка	7.104.281,04	136
15.	Акционарско друштво Фабрика намештаја „Шипад-Србобран“, Србобран	5.987.136,05	106
16.	Акционарско друштво „Бетоњерка“, Владичин Хан	3.651.270,52	89
17.	„Трајал трговина“ ДОО, Крушевац	4.675.199,88	115
18.	Акционарско друштво „Гучево“, Београд	20.552.818,12	97
Укупно:		457.705.003,16	3.484

Табела 2.

ОСНОВНИ МАКРОЕКОНОМСКИ ИНДИКАТОРИ
– ЗАРАДЕ И ЗАПОСЛЕНОСТ
(април – октобар 2011)

- 2011. године

Ред. Бр.	Основни МЕИ	Април	Мај	Јуни	Јули	Август	Септембар	Октобар
1.	Просечне бруто зараде	54.532	49.064	54.616	54.164	53.285	53.838	52.944
2.	Просечне нето зараде	39.298	35.362	39.322	39.127	38.389	38.763	38.167
	Базни индекс	100,00	89,98	100,06	99,56	97,69	98,64	97,12
	Ланчани индекс %	-	89,98	111,20	99,50	98,11	100,97	98,46
3.	Минимална нето зарада	15.960	16.720	17.952	17.136	18.768	17.952	17.136
4.	Укупан бр. запослених просек периода	1.754.875	1.755.163	1.755.238	1.755.372	1.755.831	1.754.662	-
5.	Незапослени	769.760	764.122	756.255	749.100	745.956	742.576	-

Табела 3.

ИНДЕКСИ ПОТРОШАЧКИХ ЦЕНА
(април – октобар 2011)

- 2011. године

Ред. Бр.	Основне животне потребе	Април IV/III	Мај V/IV	Јуни VI/V	Јули VII/VI	Август VIII/VII	Септембар IX/VIII	Октобар X/IX
1.	Хлеб и житарице	102,2	100,3	100,3	100,1	95,6	99,3	99,3
2.	Месо	98,6	100,0	100,5	101,4	102,3	101,0	100,6
3.	Риба	101,5	101,2	100,8	102,8	101,3	100,5	101,3
4.	Млеко, сир и јаја	101,7	100,1	99,3	100,2	101,1	100,1	99,8
5.	Уља и масти	98,4	100,0	99,4	99,6	100,7	96,1	98,5
6.	Воће	101,2	103,9	106,9	90,4	90,9	98,5	97,9
7.	Поврће	94,8	100,1	84,9	81,9	90,4	99,6	112,5
8.	Шећер, цем, мед и чоколада	101,0	100,8	99,9	101,1	101,8	100,7	99,4
9.	Снабдевање водом	102,1	100,0	100,0	100,0	100,2	100,0	100,0
10.	Одношење смећа	102,8	100,4	100,0	100,0	100,1	100,0	100,2
11.	Електрична енергија, гас и друга горива	107,2	100,2	99,9	100,0	100,2	100,4	100,2
12.	Централно загревање стана	100,1	100,0	101,0	100,0	100,0	100,0	100,4
13.	Телефонске услуге	100,1	99,8	100,0	100,0	105,7	100,0	100,0
14.	Лична нега	101,3	101,3	100,3	101,3	101,0	100,2	100,4
15.	Остали предмети за личну негу	101,2	100,9	100,2	101,1	101,2	100,3	100,6